

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Praha - Zbraslav, Matjuchinova 698

Matjuchinova 698, 156 00 Praha 5 - Zbraslav

Identifikátor školy: 600037886

Termín konání orientační inspekce: 2003-02-17, 2003-02-18

Čj.:	010 0150/03-1505
Signatura:	oa5aw117

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (MŠ) Matjuchinova 698 byla k 1. lednu 2002 sloučena s MŠ Ottova 919 v jeden právní subjekt. Zřizovací listina ze dne 12. listopadu 2001 určuje MŠ Ottova jako odloučené pracoviště. Vzhledem k tomu, že bylo toto pracoviště v srpnu 2002 povodněmi vážně poškozeno (voda sahala až do výše 1, 80m), byly zřízeny dvě náhradní předškolní třídy pro 55 dětí v prostorách školní družiny v Základní škole Nad Parkem. Dalších šedesát osm dětí je zapsáno ve třech třídách MŠ Matjuchinova. Děti jsou do tříd rozděleny dle věku. V předškolním oddělení je zařazeno šest dětí s odloženou povinnou školní docházkou, Rozhodnutí o odkladu jsou doložena. Celkový počet zapsaných dětí pro kmenovou školu a dislokované pracoviště činí 123, což plně využívá kapacitních možností, stanovených v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Dohoda o počtu zapsaných dětí na letošní školní rok byla v souladu s potřebou umístit vyšší počet dětí dodatečně upravena. Zřizovatelem školy je Městská část Praha - Zbraslav, Zbraslavské náměstí 464. Součástí MŠ je školní jídelna, děti docházející do náhradních prostor se stravují ve školní jídelně základní školy, jídlo připravuje kuchařka MŠ.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce MŠ Matjuchinova
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole Matjuchinova

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogickou činnost vykonává deset učitelek včetně ředitelky, z toho čtyři pracují na dislokovaném pracovišti. Jedna z učitelek na tomto pracovišti nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, ale na mateřských školách působí ve funkci učitelky již dvacet tři let, další má pouze jeden rok pedagogické praxe. Všech šest učitelek včetně ředitelky, působících v MŠ Matjuchinova, požadované podmínky splňuje, jejich pedagogická praxe je většinou dlouholetá, jedna z učitelek absolvovala studium předškolní pedagogiky na Pedagogické fakultě UK. Stabilita kolektivu se pozitivně odráží v dobrých mezilidských vztazích na pracovišti, které podporují ochotu vzájemné zastupitelnosti i vykonávání prací nad rámec pracovních povinností. Druhou stránkou této skutečnosti je až na výjimky absence inovativních přístupů, většina učitelek používá tradiční, zažitě formy a metody výchovně-vzdělávací práce.

Ředitelka v organizačním řádu deleguje na zástupkyni řadu kompetencí včetně hospitační činnosti, pro naplňování těchto pravomocí jí však nevytváří potřebné podmínky. Ve skutečnosti se tyto kompetence mají plnit pouze v době dlouhodobé nepřítomnosti ředitelky, v běžném provozu vede ředitelka zaměstnance sama. Systém vedení je funkční po stránce organizace provozu a zajišťování materiálně-technických podmínek, rezervy jsou v metodickém řízení a kontrole. Není určena učitelka, která by zodpovídala za provoz dislokovaného pracoviště včetně metodického vedení učitelky s jednoletou praxí. Pedagogickou pomoc jí zajišťují další dvě kvalifikované kolegyně, písemně však k tomuto vedení pověřeny nejsou. Kontrolní činnost ředitelky spočívá v letošním školním roce především ve formální kontrole dokumentace, hospitační formy mají nízkou frekvenci a nejsou zaměřeny

žádoucím směrem na začínající učitelku. Pedagogické rady se převážně konají odděleně na obou pracovištích, obsahem jednání jsou většinou problémy organizačního charakteru, pedagogická oblast je v letošním školním roce zastoupena seznamováním pedagogů s připravovaným rámcovým programem. Učitelky jsou ředitelkou vedeny k jeho prostudování a k účasti na akcích organizovaných Pedagogickým centrem. V současné době se již ředitelka a jedna z učitelek akcí zúčastnily, další jsou přihlášeny na akce mimo Prahu. Vzdělávací akce si učitelky vybírají také dle vlastního zájmu, jejich zaměření s programem školy koresponduje (hudební a tělovýchovná oblast). Zápisy z porad zpracovává ředitelka, obsah jednání neuvádí zda o problémech probíhala diskuze, závěry nejsou termínované a adresné, často chybí údaje o zúčastněných. Nedostatkem je i způsob dvojí realizace porad, tato forma nepodporuje vytváření jednotného pracovního kolektivu.

Organizační řád je zpracován s platností fungování MŠ Matjuchinova. Chybí jasné určení pravidel pro funkčnost celého právního subjektu včetně dislokovaného pracoviště v základní škole. Účelně jsou zpracovány řady školy určené pro vnitřní a vnější potřebu (Vnitřní řád a Pracovní řád). V pracovním řádu je stanoven i rozpis denních činností, bez striktního časového omezení jednotlivých aktivit, kromě doby určené pro stravování. Ve vnitřním řádu jsou stanoveny povinnosti i práva určené rodičům. Rodiče mohou vstupovat do všech prostor školy, osobní každodenní kontakt umožňuje aktuální předávání informací. Další potřebné informace jsou vyvěšeny v šatnách a hale, obsahují i týdenní tematické zaměření jednotlivých tříd a nabídky kulturních, sportovních či vzdělávacích akcí včetně kontaktů na zdravotníky. Vedení školy úzce spolupracuje se zástupci Rady rodičů, ve které jsou zapojeni i rodiče dětí z dislokovaného pracoviště. Informace uvnitř zařízení jsou předávány převážně osobně, nebo prostřednictvím pedagogických porad.

Funkční je spolupráce se zřizovatelem, v současné době jsou kontakty zaměřeny převážně na znovuotevření MŠ Ottova. Snaha ředitelky o získání potřebných finančních prostředků na rekonstrukci a nové vybavení je představiteli Městské části Praha-Zbraslav optimálně podporována. Společnými silami se podařilo získat sponzorské dary od místních organizací (ČSS) i zahraničních dárců (město Vídeň) a dalších. Úzká je i spolupráce se základními školami, Dětským domovem, jeslemi, Speciálním pedagogickým centrem Sluníčko.

Personální podmínky mají průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE
--

Mateřská škola je umístěna ve vilce, v klidné části Zbraslavi. Šatny pro všechny děti, ředitelna a dvě třídy jsou v přízemí, v patře je třída pro děti předškolního věku, sociální zařízení, společná jídelna a školní kuchyně. Sociální zařízení je v přízemí pro obě třídy společné. V suterénu budovy byla v minulých letech zřízena tělocvična, která částečně kompenzuje omezený prostor pro hry a volný pohyb ve třídách. Kromě oběda se ve třídách odehrávají veškeré denní činnosti, což je především ve třídě s osmnácti zapsanými dětmi nejmladší věkové skupiny náročné z hlediska psychohygieny (uspokojování potřeb dětí při spontánních činnostech, volném pohybu i bezpečnosti). Vybavení tříd je účelné, většina pomůcek a hraček je uložena ve skříních, aby nebyl zastavován již tak omezený prostor. Vytvořené koutky pro námětové hry jsou funkční a estetické. Výzdoba tříd je převážně tvořena obrázky s pohádkovou tematikou, dětské práce jsou vystaveny v šatnách a hale. Prostorově nejmenší místnost, určená pro děti nejmladší věkové skupiny, je učitelkou podnětně vyzdobena. Zahrada

MŠ je prostorná, dobře vybavená sportovními i herními prvky. Estetické i účelné pro zastínění jsou rozmanité stromy a keře.

Ve třídách je dostatečné množství hraček a pomůcek, které ředitelka dle finančních možností obměňuje a doplňuje. V minulých letech byla škola zaměřena na tzv. lego program, stavebnice jsou umístěny ve všech třídách a dětmi pravidelně využívány. V souvislosti se vzděláváním v oblasti zdravotní tělesné výchovy byly dokoupeny balanční míče. Hračky jsou uloženy ve třídách s ohledem na příslušnou věkovou skupinu, nejmladší děti mají k dispozici dostatek hraček určených ke hrám na koberec (auta, autodráhy, kočárky, konstruktivní stavebnice apod.) Ve všech třídách mají děti nabídku rozmanitých titulů dětské literatury, didaktická technika je funkční, učitelky ke své činnosti využívají i různé hudební nástroje (klavír, el. klávesy, flétna, Orffovy nástroje).

Využívání vybavení je v kompetenci učitelek, zaměření ředitelky na tuto oblast nebylo inspekci zjištěno. Finanční prostředky určené na materiální dovybavování byly vynaloženy efektivně.

V plánu materiálního zabezpečení ředitelka stanoví především nezbytnost investic do sanačních prací v MŠ Ottova a postupného obnovení a zařízení prostor pro děti. Pro kmenovou MŠ plánuje výměny podlahových krytin, výměnu dlažby v umývárkách, zateplení oken a úpravy na zahradě. Plán konzultuje se zřizovatelem i Radou rodičů.

Materiálně-technické podmínky jsou zajišťovány velmi dobře.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zpracován na školní rok 2002/03. Jeho základní část obsahuje převážně cíle obecně pojaté, bez užšího zaměření na konkrétní MŠ. Přílohy jsou rozděleny na jednotlivé oblasti chodu mateřské školy. Jejich zpracování je pojato široce, pro kontrolní a hospitační činnost ředitelka stanoví množství cílů, jejich naplňování není prokazatelně dokladováno. Plán dalšího vzdělávání pedagogů není zpracován, studium je realizováno dle možností nabídky, některé akce si učitelky hradí z vlastních prostředků. Přílohou je i plán nadstandardních aktivit, které škola rodičům nabízí a realizuje vlastními silami (seznamování s Aj, prevence řeči, hra na flétnu, plavání, pobyt ve škole v přírodě). Vzdělávací činnost je uskutečňována dle tematických plánů, které vycházejí z rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Učitelky se snaží sladit nové pojetí s osvědčenými metodami a organizací vzdělávací práce, což vede k násilnému začleňování tématu do všech činností včetně spontánních. Pro děti s odloženou povinnou školní docházkou učitelky vedou záznamy obsahující důvod odkladu, plány individuálního rozvoje zpracované nejsou. Individuální práce s těmito dětmi je dokladována složkami pracovních listů, které jsou pro učitelky určitou zpětnou vazbou.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnou legislativou. Drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny. Zápisy v přehledech výchovné práce průkazně dokumentují průběh celého dne, pouze ojediněle jsou zapisovány cíle místo činností.

Důsledná kontrola naplňování vzdělávacích cílů není realizována učitelkami ani ředitelkou, evaluační systém není zpracován vzhledem k výchovně-vzdělávací činnosti ani vzhledem k jeho realizaci. Rozbory pedagogické práce učitelek vede ředitelka spíše s úmyslem motivovat pracovnice k další práci, převažuje pochvala, není uskutečňována analýza realizovaných postupů s ohledem na aktivizaci dětí a prožitek.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly uskutečněny ve všech třech třídách u čtyř učitelek.

Spontánní a řízené činnosti

Prostor pro ranní hry je stanoven od scházení dětí do devíti hodin, vzhledem k tomu, že většina dětí přichází do MŠ kolem osmé hodiny, je tento čas dostatečně dlouhý a podporuje rozvoj her. Využit byl především ve třídě nejmladších dětí, kde učitelka dokázala laskavým a partnerským přístupem zapojit do her všechny děti a umožnit jim prostřednictvím emotivní motivace seberealizaci. Přes nedostatek prostorových možností učitelka zvládala řídit hry na koberci, u stolků i v kuchyňce tak, aby se děti vzájemně respektovaly a tolerovaly. Omezený prostor byl v tomto případě sjednocujícím činitelem, neboť podporoval i vytváření malých skupinek u společných her. Dokladem uspokojení dětí byl i spontánní zpěv při hře. Ve třídě střední věkové skupiny byly hry více rozvinuté, děti již vytvářely přirozené herní skupiny na základě kamarádských vztahů. Hra byla částečně omezena tématickým námětem, který učitelka navodila, ale realizovaný projekt byl natolik motivující, že děti upoutal a uspokojil. Organizace spontánních činností ve třídě nejstarší věkové skupiny neumožňovala dětem volný výběr hraček ani cílů, předloha, podle které děti konstruovaly, sestavovaly a nalepovaly určený námět svazovala rozvoj fantazie a představ. Nevýhodou byla i absence volného pohybu, přesto, že prostory třídy pohybové aktivity umožňují.

Dopolední program v této třídě pokračoval řízenou pohybovou hrou, která však celkovou absenci motoricky zaměřených činností dostatečně nenahradila. Tento deficit prohloubila další společná řízená aktivita u magnetické tabule, pokračující samostatnou grafickou prací u stolků. Námět vycházel z tématu týdne, zvolené metody však nevedly k žádoucímu cíli, nejširší časový prostor děti věnovaly nepodstatným činnostem (vybarvování).

Pohybová činnost ve třídě střední věkové skupiny byla efektivní, dětmi radostně přijatá, vzhledem k možnosti výběru závěrečné pohybové hry i prožitá. Cvičení s tyčemi děti zvládaly obratně, stimulující byla častá pochvala a pozitivní hodnocení učitelkou i její vlastní pohybový projev. Následující společná integrovaná činnost navazovala na námět pracovní činnosti v ranních hrách, učitelka využívala zkušeností a získaných poznatků dětí k opakování. Vhodné bylo zařazení tanečků a písní, nedostatkem neefektivní motivace a pokračování v další grafické činnosti přes nezájem dětí.

Sledovaná řízená činnost v této třídě pod vedením druhé učitelky měla obdobný charakter. Hudební aktivizace dětí v úvodu zaujala, v další části byla v převaze verbální i akční činnost učitelky. Skutečné prožití a zaujetí bylo zřejmé až v závěru při pohybové hře.

Podnětná byla atmosféra, navozená učitelkou po skončení her nejmladších dětí. Nenásilně a s výrazným emočním projevem učitelky byly děti motivovány k integrované společné činnosti. Nástrojem k aktivnímu učení byla smyslová výchova, atraktivní pomůcky i modulace hlasu učitelky podporující zpěv či pohyb dětí. Pozitivním činitelem byla i možnost dětí zúčastnit se pouze pasivně.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Sebeobslužné dovednosti jsou rozvíjeny a upevňovány. Kultura stolování je pěstována i prostřednictvím vkusné jídelny. Komunikace dětí je na úrovni přiměřené věku, děti se bez problémů zapojují do rozhovorů s vrstevníky i dospělými. Důsledně jsou vedeny k zdvořilostním návykům a vzájemné ohleduplnosti. V tvořivých činnostech občas dochází k ovlivňování představ dětí předloženým názorem, výtvarné práce vystavené v šatnách však dokumentují i volnost ve ztvárnění námětů.

Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti

Výchovně-vzdělávací proces je realizován převážně v dopoledním bloku, odpoledne jsou zčásti vyhrazena zájmovým kroužkům. Prostor pro spontánní činnosti je dostatečně široký, není však ve všech třídách plně využíván k volným hrám dětí. Pro pohybové činnosti je určen především pobyt v tělocvičně, ve dvou třídách však prostory volný pohyb umožňují, což není všemi učitelkami respektováno. Řízené činnosti měly až na aktivitu nejmladších dětí tradiční frontální formu, použité metody i organizace podporovaly větší dominanci učitelek na úkor přirozeného učení a prožitku. Radost dětí vyvolávaly pohybové hry, tanečky i úvodní motivace, která však nebyla všemi učitelkami dostatečně posilována. Průběhové výsledky dokazují péči učitelek o rozvoj pozitivního sociálního chování a návyky sebeobsluhy. Zřetelná je i podpora řeči dětí, její správnost je sledována a ve spolupráci s logopedem procvičována.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Pozitivně je hodnocena spolupráce MŠ s Dětským domovem. Děti z mateřské školy zhotovily drobné dárky, které si rodiče odkoupili a z výtěžku byly uhrazeny hračky pro děti z Dětského domova. Škola se rovněž zapojila do akce UNICEF, na podporu očkování dětí v Africe.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 4. listopadu 2002, čj. SKU6949/2002
2. Zřizovací listina právního subjektu ke dni 12. listopadu 2001
3. Dohoda o počtu zapsaných dětí ze dne 17. září 2002
4. Evidenční listy, docházky, přehled výchovné práce všech tříd MŠ Matjuchinova
5. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky na šk. rok 2002/03 - 6x
6. Školní vzdělávací program na šk. rok 2002/03 s přílohami
7. Organizační řád školy, Provozní řád, Pracovní řád, Vnitřní řád
8. Záписы z pedagogických porad - šk. rok 2002/03
9. Záписы z hospitací - šk. rok 2002/03
10. Tématické plány na měsíc, týdenní podtémata

ZÁVĚR

Předpokladem k vytváření kvalitních personálních podmínek je stmelený pracovní kolektiv učitelů i provozních zaměstnanců, kteří pod vedením ředitelky působí již řadu let. Pozitivní sociální vazby jsou podporovány empatickým přístupem ředitelky. Svou organizační schopnost prokazuje v letošním školním roce především vysokým nasazením v zajišťování finančních prostředků, potřebných na obnovu odloučeného pracoviště. Negativním odrazem této angažovanosti jsou rezervy v kontrolní činnosti a metodickém vedení lidí.

Vybavení školy umožňuje realizaci výchovně-vzdělávacího procesu, hračky a pomůcky jsou obměňovány s ohledem na moderní pojetí předškolní pedagogiky. Nevýhodou jsou omezené prostory pro pohyb dětí, především ve třídě nejmladší věkové skupiny.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti je pojato v souladu s požadavky současné předškolní pedagogiky, cíle jsou však zatím pojaty obecně a nekonkrétně.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání není ve všech třídách jednotná. Je ovlivněna schopností jednotlivých učitelů přijímat a aplikovat nové směry předškolního vzdělávání, zejména prostřednictvím aktivizačních metod a forem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.

V Praze dne 24. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. března 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Dagmar Meisnerová	Meisnerová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České

školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-03-21	010 0227/03-1505
Zřizovatel – MČ Praha 5 – Zbraslav	2003-03-21	010 0228/03-1505

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány